

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ZMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

VISI PRIE DARBO, VISI Į LAUKUS!

Žemdirbiams laikas dabar
brangus. Kiekviena diena —
brangi kaip auksas. Juk tiek
darbų dabar: ir pasėlių prie-
žiūra, ir šienapiūtė, ir pūdy-
mų idirbimas, ir statyba... Ir
visi šie darbai labai svarbūs,
jie negali būti atidėliojami
nė vienai dienai:

Dabar, kaip niekada, lau-
kuose reikalingos darbo ran-
kos, ir daug rankų. Tik vie-
ninga valia, bendros visų
kolūkiečių pastangos gali už-
tikrinti sėkmę keliamų už
davinių įvykdymą. Kiekvienas
žemės ūkio darbuotojas da-
bar turi jaustis lyg kovos
poste, nes nuo jo darbo, nuo
jo pastangų priklauso kovos
už aukštą derlių sėkmę, to-
lesnis kolūkio ekonomikos
suklestejimas.

Šiemet rajono kolūkuose
pirmą kartą dideliuose plo-
tuose auginami kukurūzai.
Tai yra vertingiausia kul-
tūra, kuri įgallina trum-
plaustu laiku išspręsti pašarų
bazés visuomeninė gyvulin-
kystei klausimą. Tačiau
siekiant išauginti gausų ku-
kurūzų derlių, reikia užtik-
rinti rüpestingą jų priežiūrą.
Pas mus yra pakankamai
darbo jėgos tam, kad visur
būtų užtikrinta nuolatinė ir
rüpestinga kukurūzų priežiū-
ra. Tačiau, deja, ne vi-
sur šios jėgos panaudojamos.
Kaip šiandien ra-
šo mūsų laikraštyje kolūkiečiai V. Altšauskas ir J. Vad-
žius, P. Cvirkos vardo kolū-
kio pirmoje laukininkystės bri-
gade kukurūzų priežiūros
darbuose užimtas tik vienas
žmogus. Kodėl taip yra? O
todėl, kad tokie kolūkiečiai,
kaip Z. Voroneckaitė, I. Nas-
tajus, Novodvorskiene, Tuzi-
kaitė ir kai kurie kitū, neiš-
eina į darbą, stovi nuošalyje
nuo kovos už aukštą derlių.
O juk kiek kukurūzų šie kol-
ūkiečiai galėtų išravėti!

Tokių faktų yra ne tik P.
Cvirkos vardo kolūkyje. Ir
„Pirmuno“ kolūkyje, ir M.
Melnikaitės vardo kolūkyje,
ir eilėje kitų kolūkų dauge-
lis kolūkiečių dar nedalyvau-
ja aktyviai visuomeninėje
gamyboje. Todėl čia žlugdo-
mi darbai, nukenčia derlius.

Visi prie darbo, visi į lau-
kus!

Už gausų kukurūzų derlių

Baltarusijos kolūkuose ku-
kurūzų pasėliai padidėjo dau-
giu kaip 6 kartus, palyginti
su praėtais metais. Drėgmės
atsargos dirvoje ir šiltas
oras padėjo sparčiai augti
kukurūzams. Respublikos kol-
ūkiečiai ir mechanizatoriai
prižiūri ir papildomai trėšia
augalus. Pirmasis tarpeilių

purenimas dviem kryptimis,
iš anksto įtrėsus mineralinių
ir vietinių trąšų, atliktas apie
84 tūkstančių hektarų plotė.

Baltarusijos pietinių srity-
jų priešakiniai kolūkiai pradėjo
purenti tarpeilius antrą kartą.

(TASS—ELTA).

ZARASAI
1955 m.
liepos
10
SEKADIENIS
Nr.81(1199)

Kaina 15 kap.

Number yje:

1. Organizuotai ir greit vykdyti visus darbus! — 1 pusl.
2. V. VAINIUS. Iš pagrindų pagerinti politinė-masinių darbų kolūkiečių tarpe — 2 pusl.
3. J. BAUSYS Neatidėlioti darbai kukurūzų pasėliuose — 2 pusl.
4. Kolūkieti! Tavo darbas dabar — lemama aukšto derliaus, svarausr darbadienio sąlyga! — 3 pusl.
5. G. ARISTOVAS. Visatos sandaras — 4 pusl.
6. I. ARTEMOVAS. Tarpautinė apžvalga — 4 pusl.

Organizuotai ir greit vykdyti visus darbus!

Užtikrinkime pavyzdingą pasėlių priežiūrą, sparčiai
atlikime šienapiūtę, greičiau statykime silosavimo
įrenginius!

Spartūs šienapiūtės tempai

Prieš tris dienas Ždanovo
vardo kolūkyje prasidėjo
šienapiūtė. I darbų išsiungė
visos laukininkystės brigados.
Visų priešakyje žengia V
laukininkystės brigada, va-
dovaujama drg. Leipaus. Šio-
je brigadoje nušienauta 10 ha,
ir iš 3 ha šienas jau suvežtas
i klojimus.

Darnaus kolūkiečių darbo ir
soclenktyniavimo rezultate
per trumpą laiką kolūkis nu-
plovė 45 ha pievų. Nuše-
nautose pievose greit džiovin-
amas šienas ir suvežamas į
gerai paruoštus klojimus. Kad
jis negestų, kraunant perpi-
lamas druska. Viso suvežta į
klojimus šieno jau iš 12 ha
pievų.

Šienavimo darbams kiek-
vienoje laukininkystės bri-

gade sudarytos specialios
šienapiovės ir vežikų grandys,
susidedančios iš 12—20 žmo-
nių. Grandims vadovauti pa-
rinkti energingiausleji, tur-
organizacinius gabumus kolūkiečiai.

Šienaujant geriausiai dirba
šienapiovai drg. drg. E. Dain-
ys, K. Norkūnas, A. Tureikis,
J. Dainys, kasdien 120—130 procentų įvykdantieji
dienos išdirbio normas. Pa-
sižymi darbe ir grėbėjos E.
Šileikytė, E. Tureikienė, Z.
Sinkevičienė ir V. Dainytė.

Greta natūralinių pievų
šienavimo, kolūkyje piauna-
mos ir daugiametės žolės.
Dobilai džiovinami žaiginiuo-
se.

G. Strelcovas

Darbai kukurūzų lauke

Gerai vykdo savo pristimą
išpareigojimą — išauginti 10
žoles, purena žemę, apkau-
ha plote kukuruzus — Turman-
to vidurinės mokyklos moks-
leivai. Kukurūzų auginimo
grandžių nariai, vadovauja-
mai mokytojos Prokojevas,
kasdien dirba kukurūzų lau-

ke. Moksleiviai išravi pikt-
žoles, purena žemę, apkau-
ha jaunus kukurūzų daigus.
Jau išravėtas ir išpurentas 2
ha kukurūzų pasėlių plotas.

Gerai prižiūrimi kukurūzai
vešliai auga.

I. Ruseckis

Tariamos ir tikros priežastys

M. Melnikaitės vardo kolū-
kui šiemet reikia pastatyti
ne mažiau kaip 800 tonų
talpos siloso įrenginių, kad
turėtų kur sudėti kukurūzų
derlių. Reikalas eina jau ru-
deniop ir kiekvienam aišku,
kad statyba jau turi eiti prie
pabaigos. Deja, kolūkyje pa-
dėtis visiškai kita. Siloso
įrenginių statyba iki šiol net-
gi dar nepradėta. Neperuo-
šiamos siloso užraugimui ir
esamos duobės: jos neišvaly-
tos nuo praėtų metų siloso
atliekų, nepataisytos jų sie-
nos.

— Kolūkyje trūksta darbo
jėgos silosinių įrenginių sta-
tybai, — pareiškia valdybos
pirmininkas drg. Leonovas.—
Stengiamės išnaudoti visus
galimumus, visi kolūkiečiai
pas mus dirba su dideliu

ir esamomis jėgomis laiku
viskā padaryti nespėjame, —
aiškina jis silosinių įrenginių
statybos darbų užvilkinimo
priežastis.

Tačiau vargu ar galima
sutiki su drg. Leonovu.

Kolūkyje yra sudaryta iš
penkių žmonių statybinė bri-
gada. O ką štai metais pa-
darė statybininkai? Išskyrus
kluono pervežimą ir pastaty-
mą, nieko.

Nepasakysi, kad įtemptai
dirba ir kiti kolūkiečiai, je-
išdirbtų darbadienių skaičius
rodo, kad daugiau kaip 20
kolūkiečių šlaips metais neturi
išdirbę né vieno darbadienio
ir 50 žmonių kasdien įvykdo
tik po pusę dienos išdirbio
normos.

Esant tokiams faktams ar-
gi galima sakyti, kad kolū-
kyje trūksta darbo jėgos
arba nėra galimybė vykdyti
silosinių įrenginių statybą?

Švarbiausia gi silosinių
īrenginių statybos darbų vil-
kinimo priežastis yra kolūkio
valdybos pirmininko drg.
Leonovo neapdairumas bei
neufikumas.

G. Narutis

PARTIJOS GYVENIMAS

Iš pagrindų pagerinti politinj-masini darbą kolūkiečių tarpe

Pirmadienis. Skaisčiai patekėjus rytą saulė žada giedrią dieną. Tai vienur, tai kitur pasirodo takelyje moterėlė, išvedant savo asmeninę karvę į lauką; pririša ją ir vėl lėtai grįžta į trobą. Vieinas kitas anksčiau atsklelės kolūkietis doro vagas darzovėms savo pasodybiniame sklype.

Po pusryčių keletas V ir IV laukininkystės brigadų kolūkiečių su dalgiais išėjo į plevas; pasigirdo kūjo dūžiai kalvėje. Bet nors saulė jau gerokai iplėtėjo, "Bolševiko" kolūkio laukose taip daugiau kolūkiečių ir nepasirodė.

Kokie gali darbai tą dieną buvo dirbami kolūkyje? Kur dirbo pagrindinė dalis kolūkiečių? Gal būt remontavo daržines, šienavimo inventorių; gal statė silosavimo įrenginius? Bet ir ten kolūkiečių nematyti.

— Agronomas su kolūkio pirminknu kalbėjo, kad pirmadienį organizuoti kukurūzų pasėlių ravėjimą, jų tarptuvių purenimi. Nematei, ravi kukurūzus IV brigadoje? — atvykusią į Kiviškių apylinkės Tarybą komjaunuolę E. Barbielutę paklausės skaityklos vedėja U. Ivanova. — Gal ir mums reikėtų nuelgti? A?

— Nematyti žmonių prie kukurūzų. Ėjau pro šalį, — atsako ši. — Bet kas gali organizuoti žmones tam darbut? Kolūkio pirminknas Rožkovas ir vaduotojas Strelcovas ir šiandien girtuokllauja, agronomas Vainiūnas „serga“ pagrindomis, brigadininkas ilisis...

Paimanavo merginos, parūgojo kolūkio vadovus dėl jų apsilieidimo ir išsiskyrė: Barbielutė nuėjo į namus, o Ivanova užsidarė skaitykloje.

O tokį neveiklių dlen, kokia buvo liepos 4-oji, "Bolševiko" kolūkyje pasitai-ko dažnai. Šeštadienį po- pietės, sekmadienį ir pirmadienį.

Neatidėliotini darbai kukurūzų pasėliuose

Ypatingai rūpestingos priežiūros kukurūzai reikalingi: šialis metais, nes dėl šalto ir vėlyvo pavasario jie sudygė pavėluotai ir daigai silpni. Blosesnėse dirvoose kukurūzai retai tesudygo. Todėl žemės ūkio specialistų, ypač kukurūzų auginimo grandininkų pareiga yra nuolat tikrinti kukurūzų pasėlius.

Jei pasiodytų, kad kukurūzai nesudygė arba juos išlesė paukščiai, tai nedelsiant tokius pasėlius reikia atsesti.

Kukurūzams sudyginti labai trukdo kieta dirvos paviršius plutele. Pastebėjus, kad toji plutele susidaro, nedelsiant reikia ją sunaikinti, akėjant zigzaginėmis akėčiomis.

Akėjimas, be to, padeda kovoti ir su piktžolėmis. Akėčios sunaikina dar jaunus piktžolių daigus, dygstančius iš sėklų. Todėl nereikia vėl uoti kukurūzų pasėlius akė-

madienai kolūkyje tapo išelginiemis dienomis. Jei kolūkyje liko neįvykdytas pavasario sėjos planas, iki šiol blogai pasiruošta šienapiūtei ir derliaus nuėmimui, neorganizuotai pradėti šienavimo darbais, beveik netekima priežiūra pasėliams — tai paaiškinama tuo, kad kolūkyje silpna darbo drausmė, daugelis kolūkiečių blogai dalyvauja darbuose.

Šiuo visų negerovių svarbiausia priežastimi reikia laikyti smarkiai aplieistą politinj-masini darbą kolūkiečių tarpe. Kolūkiečiams neskatomos paskaitos, jiems neaiškinami partijos iškelti uždaviniai, nevystomas masių lenktyniavimas, kolūkiečiai nežadinami į aktyvų darbą.

Kolūkio partinė organizacija dar kovo mėnesį peržiūrėjo ir sudarė 18 žmonių agitatorų kolektivą, paskirstė aktyvo jėgas brigadoms. Bet tuo partorganizacijos sekretorių dr. Bogušas savo misija palaikė baigtą. Agitatoriams jis nevadovauja: neduoda jiems užduočių, nurodymų, agitatorų niekad nesurenka, nepasiteirauja apie jų darbą. Netenka tad stebėtis, kad dauguma agitatorų, kaip S. Tvardauskas, A. Aksiutova, E. Barbielutė, jokio agitacinio darbo kolūkiečių tarpe nedirba, nebūna brigadose ir fermose.

Kolūkyje aplieista sieninė spauda. Nuo pavasario lauko darbų pradžios išleistas tik vienas artelės sienlaikraščio "Kolūkietis" (redaktorius P. Vainiūnas) numeris. O šiuo metu jau mėnuo, kai sienlaikraštis paslepitas už spinotos. Vos po 2–3 kovos lapelius per pavasarį išleista I, II, V laukininkystės brigadose. O ir išleisto sienlaikraščio bei kovos lapelių medžiaga blanki ir nekovinga.

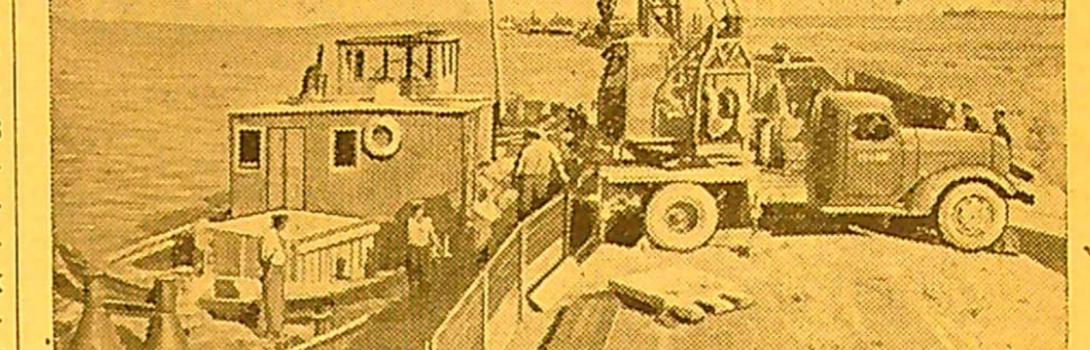
Ant spinotos po stora dulkių danga guli nuo pernai metų ir kolūkio Garbės lenteta.

O jėgų politiniam-masiniam darbui vykdyti kolūkyje yra daug. Kolūkio ribose yra 2 klubai-skaityklos ir 2 bibliotekos. Bet jų vedėjai U. Ivanova, A. Aksiutova ir N. Kiseliava į brigadas išvyksta daugiausia tik apylinkės vykdomojo komiteto įpareigoti. O Stelmužės bibliotekos vedėjas P. Janaudis, jis gi ir kolūkio komjaunimo organizacijos sekretorius, ištisas dienas praleidžia žvejodamas. Nė vienas iš šių kolūkio kultūros švietimo įstaigų darbuotojų padėties brigadose nežino. Nei P. Janaudis, nei A. Aksiutova nė karto nepasiteiravo,

kodėl greta jų įstaigos esančioje karvidėje melžėjų Valainienės, Stožinytės ir Vilainių karvės į dieną duodatik po 2–3 litrus pieno? Jie nesilankia fermose, nepasikalba su melžėjomis. Priešingu atveju, argi jie nebūtų žinoję, kad šios melžėjos birželio mėnesį karves melžė tik 2 kartus į dieną, ar jie negalėtų apie tai signalizuoti partinėi organizacijai.

Artelės kolūkiečiai ir fermų darbuotojai ligi šiolei nesupažindinti su Lietuvos, Latvijos ir Estijos TSR žemės ūkio darbuotojų pasitarimo dalyvių kreipimusi į visus kolūkiečius, nepaaiškinta jems didelė gyvulininkystės išvystymo kolūkiuose svarba.

Tokio pavadinimo skaitojimo laiškas buvo išspausdinatas birželio mén. 24 d. "Pergalėje". Jame buvo kritikuojamas Berčiūnų klubo-skaityklos vedėjas K. Rožkovas. Drg. Rožkova pasitenkina tik turtingų ir plačių darbo planų sudarytumu ir jų pristatymu į rajono DŽDT vykdomojo komiteto kultūros skyrių, o apie jų išvykdymą visai negalvoja. Šio klubo-skaityklos aptarnaujamose Čapajev vardo kolūkio I ir II laukininkystės brigadose labai

TURKMÉNIOS TSR. Kara-Kumų kanalo statyboje. Nuotraukoje: iškrovimas autokranu iš baržų gautų mechanizmu ir statybos medžiagų kanalo statybai. I. Kapkanco nuotr. (TASS).

M U M S R A Š O**Ivykdyti savo įsipareigojimus**

Liepos 17 dieną bus atidarytas paminklas Tarybų Sąjungos Didvyrei — šauniajai lietuvių tautos dukrai Marytei Melnikaitei.

Pats paminklas jau beveik gatavas, tačiau aikštės sutvarkymo darbai dar neatlikti. Organizacijų ir įstaigų vadovai pritarė rajono vykdomojo komiteto nutarimui dėl paramos suteikimo remonto statybos kontorai. Tačiau ligi

šio, išskyrus rajono vartotojų kooperatyvų sąjungos, ryšių kontoros ir kai kurių kitų organizacijų, kitos organizacijos netekia paramos sutvarant paminklo teritoriją.

Likusioms dienomis būtina vykdyti savo įsipareigojimus ir ligi liepos 15 dienos pilnai užbaigti aikštės sutvarkymo darbus.

Šalkovskis
remonto-statybos kontoros
vyr. buhalteris

"Pergalės" medžiagos pėdsakais**„Rožkovos“ darbo ataskaitos ir tikrovė“**

Tokio pavadinimo skaitojimo laiškas buvo išspausdinatas birželio mén. 24 d. "Pergalėje". Jame buvo kritikuojamas Berčiūnų klubo-skaityklos vedėjas K. Rožkovas. Drg. Rožkova pasitenkina tik turtingų ir plačių darbo planų sudarytumu ir jų pristatymu į rajono DŽDT vykdomojo komiteto kultūros skyrių, o apie jų išvykdymą visai negalvoja. Šio klubo-skaityklos aptarnaujamose Čapajev vardo kolūkio I ir II laukininkystės brigadose labai

retai išleidžiami kovos lapeiliai, atliekanas garsinis laikraščių skaitymas.

Kopūstynės apylinkės Tarybos pirmininkas dr. Balakinės pranešė redakcijai, kad straipsnyje iškelti trūkumai Rožkovos darbe yra teisingi. Intasi priemonių padėčiai ištaisyti. Klubo-skaityklos vedeja Rožkova išklausyta apylinkės Tarybos vykdomojo komiteto posėdyje ir duoti nurodymai pagerinti kultūrinj-masini darbų kolūkiečių tarpe.

specialūs ant ilgu kotu rankiniai bedikliai.

Po išretinimo, bet ne viliau, kaip kukurūzams išleidus 4–5 lapelius, būtina suprenti tarpueilius traktoriais arba arkliniais purentuvais, važiuojant išilgai ir skersai lauko, jei taisykliniais kvadratais sudygę kukurūzai. Purenama apie 10 cm gyliu. Suvėlanti ši giliųjų pureniam pavojinga, nes kukurūzai skleidžia šakneles dirvos paviršiuje į visas šalis, o šaknelių nutraukimas, žinoma, labai pakankūt augalams.

Didele reikšmę kukurūzų geram vystymuisi turi taip pat papildomas patrėsimas. Tuojau po išretinimo, prieš pirmajį giliųjį tarpueilių pureniam, labai naudinga patrėsti azotinėmis trąšomis, o jei prieš sėjų dirva buvo silpnai patrėsta fosforo ir kalio trąšomis, jų reikia duoti papildomai tręšiant.

Trąšų normos gali būti įvairios. Patariama duoti mi-

neralinį trąšų hektarui: amonio salietros — 50–100 kg, zuperio — 100–200 kg, kalio chlorido — 50–150 kg.

Turint srutų, jas būtinai reikia panaudoti kukurūzams patrėsti. Praėjusias metais Priekulės rajono Stalino vardo kolūkis išaugino iš hektaro po 498 centukus kukurūzų masės dėl to, kad juos tręše bent du kartus srutomis. Vartotinos praskiestos vandeniu srutos. I hektarą jų išliejama po 10–20 tonų.

Labai naudinga laistant kukurūzų pasėlius į srutas priedėti zuperio. Srutomis pasėliai tręstini lietingai arba ūkanotą ir nevėjuotą dieną, kad iš jų mažiau išgaruočia amoniako, kuris yra brangiausia azotinė trąša. Tręstant srutomis galima žymiai sumažinti mineralinių trąšų normas.

Tik gera pasėlių priežiūra galima užtikrinti gausų kukurūzų derlių.

Agr. J. Bausys

žolės, pagerintos salygos kukurūzams sudyginti ir toliau vystytis. Pavyzdžiu, Veisėjų rajono Stalino vardo, "Pergalės", Malenkovo vardo ir kituose kolūkuose kukurūzų pasėliai buvo akėjami po 1–2 kartus. Todėl jie čia gražiai sudygę ir gerai auga.

Kai kukurūzai išaugina 3–4 lapelius, jie turi būti retinami, paliekant išluduose po 2 stipriausius augalus. Ne reikalingieji daigai pažemėjime nugnybami arba nupiauami. Jei kai kuriuose išluduose nebūtų sudygusių kukurūzų arba augtų tik silpnas daigas, juos reikia atsodinti išrautais su žemėmis prie šaknelių daigais arba apsėti seklomis.

Auginamų žaliajam pašarui kukurūzų pasėlių nereikia retinti.

Retinimo metu reikia išrėvėti rankomis iš lizdų piktžoles. Usnims, pienėms išbedžioti gali būti vartojami

Kolūkieti! Tavo darbas dabar—leimiama aukšto derliaus, svaraus darbadienio sąlyga!

Jeigu visi sažininingai dirbtų...

„Tarybų Lietuvos“ kolūkio II laukininkystės brigada yra labiausiai atsiliekanti kolūkyje. Pavasario sėjos planą brigada įvykdė vos 75 procen-tais. Daug vasarojui skirto ploto liko dirvonuoti.

Tarp kitų grūdinių ir pašarinų kultūrų liko neįvykdytas ir vertlingiausios kultūros—kukurūzų sėjos planas. Iš 17 ha kukurūzų brigada pasėjo tik 10 hektarų.

Šiuo metu brigadoje neskriama dėmesio pasėlių priežiūrai. Vasarinį kultūrų pasėlius apniko piktižolės, bet nei pasėlių raujėjimas, kukurūzų tarpueilių purenimas, nei kitų pasėlių priežiūros darbai neorganizuojami.

Kodėl gi II brigada atsilieka?

Brigadininkas J. Statavicius atsilikimą mėgina aiškinti darbo jėgos trūkumu. Bet argi su turima darbo jėga iš tikrųjų negalima sėkmingesai susidoroti su darbais?

Brigadoje yra 37 darbingi kolūkiečiai, betarpiai dirbantieji laukininkystėje. Viso brigadoje yra 236 ha aria-mos žemės ir 110 ha pievų. Vidutiniškai kiekvienam darbingam kolūkiečiul tenka 6,4 ha arlamos žemės ir 3 ha pievų. Be to, brigadoje yra apie 30 paauglių ir pasenusių, bet stiprių kolūkiečių, kurių dauguma pilnai gali dirbti. Brigadai didelę pagalbą teikia mechanizatoriai, kas dar žymiai sumažina darbų apimtį vienam žmogui. Tai ar galima buť sėkmingesai susidoroti su visais darbais?

Brigadoje yra eilė kolūkiečių, kaip F. Jastrebovas, J. Biveinis, I. Šeimelovas, kurie sėkmingesai dirba. Pavasario sėjos metu jie išdirbo po 100–150 darbadienų. Jeigu taip buť dirbę visi kolūkie-

A. Šepelis
V. Šakalys

ŽALIUOJA KUKURŪZŲ KVADRATAI

Turinanto apylinkės Tarybos pirmininkė Matrona Lavrentjevna Lozačenkoviene rimta susirūpinė, apžiūrėjusi pirmos laukininkystės brigados kukurūzų pasėlius. Nendžiugino jos ir giedri diena, ir šilta vasaros saulė, ir netoliess besisupanti žalia rugių jūra. Kitose brigadose ir velesnieji kukurūzai baigia sudygli, o čia, nors ir anksti buvo pasėta, daigai nesirodo, tik žolė bujoja...

— Nedygsta kukurūzai,— prisivijęs apylinkės Tarybos pirmininką, kaltai tarė brigadininkas Dubovskis. — Kas dien įcia atsilankau, o jie kaip nesirodo, taip ir nesirodo. Kur-ne-kur daigelis išdygol... Jau ir neramu pasidare. Greičiausiai, kad ir nesudygs.

— Sakai nedygsta? O kodėl? Pasižiūrek kokia dirva—viršutinė pluta, kaip akmuo pasidare. Ar gali daigai prasikalti pro tokią kietą plutą? Reikia kaip galima greičiau šį plotą suakėti. Daigai dar

nežuvo, jie gaus oro ir greit pradės augti. Rytoj visą grandį pastatyk akėjimui.

Bet pasirodė, kad brigados kukurūzų auginimo grandis iširusi Pati grandininkė Šlich-tova metė savo darbą, ntarusi, kad iš kukurūzų nieko neišeis. O ir brigadininkas, matyt, nelabai tikėjo kukurūzais. Jis tuo užvedė kalbą, kad žmonių nėra, kad reikia kitus, jo nuomone daugiau svarbius, darbus dirbti.

Matrona Lavrentjevna suprato, kad vien kalbų čia neuzteks, kad reikia įrodyti žmonėms, kokią naudą duos akėjimai, kad kukurūzai auga ir duos aukštą derlių. O kada žmonės tuo įsitikins, jie ir patys noriai imsis darbo.

— Gerai, aš pasikalbésiu su apylinkės Tarybos darbuotojais. Padėsime jums, — atsi-sveikindama pasakė Lozačenkoviene. — Tik paruoškite rytojui akėjas.

Apylinkės Tarybos darbuo-

MŪSŲ PIRMŪNAI

Mūsų brigada sėkmingai susidoroja su visais darbais. Ir pasiekėme mes tai todėl, kad brigados nariai sažininingai ir pasiaukojamai dirba.

Pelnytą autoritetą visų kolūkiečių tarpe užsitarinavo Ona Malkevičiutė, Mečislava Zavackaitė, Viktoras ir Vaclavas Chaževskiai. Jaunuolė Malkevičiutė, dirbdama lauko darbuose, vien tik per birželio mėnesį išdirbo 36 darbadienius. 120–130 procen-tų dienines užduotis visada įvyko V. Chaževskis, V. Umbrasas ir kiti. Šie pirmūnai veda paskui save kitus kolūkiečius.

Norisi pasakyti, kad galėtume dar geriau dirbti, jeigu visi iki vieno taip dirbtų, kaip dirba pirmūnai. O yra dar atskiri žmonės, kuriems mažai rūpi kolūkio reikalai. Per pusę metų vos 3 darbadienius išdirbo V. Macijauskienė, dar nepatenkinamai dirba Genė Umbrasaitė.

Sie draugai turėtu suprasti,

kad tik visiems kolūkiečiams

vieningai dirbant, bus užtikrintas aukšto derliaus gavimas.

P. Zavackas

„Garbingo darbo“ kolūkio II laukininkystės brigados brigadininkas

Kodėl jūsų nesimato laukuose, draugai?

(Atviras laiškas)

Laukais eina vasara. Darbas darbą veja. Vos spėjome užbaigti vasarinį kultūrų sėjį ir šakniavaisių sodinimą,

kai jau reikia šienauti pievas, piauti dobilus. Šiemet mūsų brigada pasėjo 13 ha kukurūzų. Dabar reikia juos kruopščiai prižiūrėti. Reikia ruoštis derliaus nuémimui, prižiūrēti linų, bulvių ir kitus pasėlius.

Reikia prisipažinti—darbai pas mus dar vyksta silpnai. Stai paimkime kukurūzus. Visiems aišku, kokią didelę reikšmę turi ši kultūra sudarant stiprią pašarų bazę, užtikrinant smarkų gyvulininkystės pakilimą. Bet norint išauginti aukštą kukurūzų derlių, reikia juos nuolat ir gerai prižiūrēti. O kaip gi pas mus brigadoje?

Prie kukurūzų dirba... tik vienas žmogus. Ką, ar nėra jau pas mus žmonių, ar jau visi taip užimti kituose darbuose, kad nieko nesimato kukurūzų lauke?

Anačtol ne. Juk daugiau kaip 20 mūsų brigados narių per pirmajį pusmetį neįvykdė darbadienių minimumo. Niekad nematomė laukuose jau-nų kolūkiečių Z. Voroneckai-tės, Jono Nastajaus, tik po keletą darbadienų išdirbo

V. Ališauskas

I. Vadišius

P. Cvirkos vardo kolūkio I laukininkystės brigados kolūkiečiai

NUOTRAUKOJE: kukurūzų lauke.

M. DEIČO nuotr.

tojai Makarius Sokolovas, Vaclovas Žusinas ir kiti noriai sutliko padėti kolūkiui purenimais bei trėsimais, ku-kišauginiant aukštą kukurūzų derlių. Per pusantros dienos jie suvojavo ir apakėjo visas brigados kukurūzus.

— Dabar ravėti reikia, ne-galima leisti piktižolėms nu-stelbti pasėlius, — vėl spyre Lozačenkoviene brigadininką.

Bet dabar jau ir brigadininkas, ir kolūkiečiai pamatė, kad kukurūzai nežuvo, kad juos prižiūrint, jie greitai au-ga. 11 moteriškių išėjo ra-vėti pasėlius, pradėtas tarpueilių purenimas, papildomas trėsimas.

Ir štai rezultatas. Pirmuoje

trijuose hektaruose, kur pra-vestas ravėjimas ir tarpueilių purenimas bei trėsimas, ku-kišauginiant aukštą kukurūzų derlių. Jie greitai pradėjo kilti aukštyn.

— Bei grandyje ne vien

toki kolukietės inatai,— atvy-kes į kukurūzų lauką, pa-tenkintas nesijuokė kolūkio pirmininkas dr. Grigorjevas, matydamas, kad greta kolūkiečių Repnikovos Marfos, Krasnovos Vasilisos, Krile-ko Marijos, Černovos Vieros ir kitų dirba miestelio varto-tojų kooperatyvo ir apylin-kės Tarybos darbuotojų Bori-sevič Anelė, Kaskienė Elena,

Nikolajeva Katerina ir kitos.

— Kas supranta ir jaučia partijos ir vyriausybės iškel-tus uždavinius, tas neatسا-kys padirbėti, — šluostyda-masi prijuoste žemėtas ran-kas, atsakė Matrona Lavrentjevna.

...Saulė jau seniai nusileido. Pradėjo temti. Moteriškės po darbo dienos, nejausda-mos nuovargio, linksmai kal-bédamosi skirstėsi į namus. Kaip nesidžiaugti—kukurūzų kvadratai žaliuoja, o visa tai redo, jog ir derlius bus gau-sus.

A. Būga

„Lenino atminties“ kolūkis

Pasikalbėjimai gamtos mokslų temomis

V i s a t o s s a n d a r a s

(Tėsinys iš praėjusio numero)

Šiuolaikinis pasaulio sandaro supratimas

Šiuo metu gerai yra žinoma, kad Saulė – tai didžiulis dangaus kūnas, kuris 1.300 tūkstančių kartų didesnis už Žemę. Saulė – jkaitusų duju kūnas. Temperatūra jo paviršiuje apie 6 tūkstančius laipsnių, o jo gelmėse siekia 20 milijonų laipsnių.

Aplink Saulę savo orbitomis juda devynios didelės planetos: Merkurius, Venera, Žemė, Marsas, Jupiteris, Saturnas, Uranas, Neptunas ir Plutonas. Žemė nuo Saulės yra nutolusi vidutiniškai apie 150 milijonų kilometrų ir orbita juda aplink Saulę maždaug 30 kilometrų į sekundę greičiu. Vieną kartą aplink Saulę ji apsisuka lygiai per metus. Plutonas beveik 40 kartų toliau nuo Saulės, negu Žemė, ir vieną apsisukimą aplink Saulę padaro per 249 metus.

I Saulės sistemą, kurios skersmuo sudaro maždaug 12 milijardų kilometrų, jeina taip pat daug mažų planetų (asteroidų), kometų ir daugybė meteorinių kūnų.

Kometoms, priartėjus prie Saulės, susidaro uodegos, kurių ilgis kartais 2-3 kartus viršija nuotolį nuo Žemės iki Saulės. Religinė kultų astovai, pasirodžius danguje kometai, skleidė gyventojų tarpe paniką ir nerimą. Jie gąsdino tikinčiuosius balsaus teismo prisiartinimui ir įtikinėjo, kad kometos yra karobado, maro ir kitų nelaimių pranašautojai.

Saulė kartu su visais Saulės sistemos kūnais jeina į didelę žvaigždžių sistemą, vadinančią Galaktiką. Paukščių Takas, kuri mes gali nematyti klekvieną gledrių naktį kaip blankiai sidabrinę juostą, kuri juosia beveik visą dangą, religijos astovai laikė šviesuoju šventyjų keiliu į rojų. Tačiau mokslas įrodė, kad Paukščių Takas susideda iš žvaigždžių ir yra Galaktikos dalis. Iš viso į Galaktiką jeina 100–120 milijardų žvaigždžių, apie 100 duju ir dulkių ūkų ir kelios dešimtys tūkstančių žvaigždžių spiečių. Galaktika tokia didelė, kad šviesos spindulys, kurio plitimo greitis 300 tūkstančių kilometrų į sekundę, gali praeiti nuo vieno krašto iki kito tik maždaug per 80–100 tūkstančių metų.

Galaktika sukasi aplink savo centrą, kurį sudaro dideli žvaigždžių spiečiai. Sukasi visos žvaigždės. Saulė drauge su visomis planetomis, juda aplink Galaktikos centrą maždaug 250 kilometrų į sekundę greičiu ir padaro vieną apsisukimą maždaug per 200 milijonų metų.

Saulė negresia pavojus sudurti su kokia nors kita žvaigžde. Vidutinis nuotolis tarp žvaigždžių Saulės „apylinkėse“ didžiulis ir sudaro vieną apsisukimą maždaug apie 7 šviesos metus (šviesos

metų – nuotolis, kurį praeina šviesos spindulys per metus ir sudaro truputį mažiau kaip 10 trilijonų kilometrų). Erdvėje aplink Saulę 15 šviesos metų spinduliu yra tik 43 žvaigždės, kurių tarpe ir Sūrijaus žvaigždė – pati ryškiausia mūsų šiaurės dangaus žvaigždė.

Žvaigždės yra jkaitusų duju rutuliai, kaip ir mūsų Saulė. Jie atrodo mums kaip mirgantį taškeliai tik todėl, kad yra nuo mūsų labai toli. Jeigu nuo Saulės šviesos spindulys ateina pas mus tik maždaug per aštuonias supuse minutės, tai dargi nuo pačios artimiausios žvaigždės – Centauro Proksima šviesos spindulys eina pas mus 4 metus ir 3 mėnesius. Nuotolis iki šios artimiausios žvaigždės sudaro apie 40 milijonų kilometrų.

Astronomija nuo seniausių laikų yra įvairiausią filosofinį krypčių įnirtingos kovos arena. Nesutaikomos kovos tarp mokslo ir religijos astovų objektu yra klausimas apie tai, ar turi pasaulis galą ar ne. Visa astronomijos vystymosi istorija yra ryški mokslinės materialistinės pasaulėliūros iliustracija, mokslo ir religijos nesutaikomumo iliustracija.

Visata amžina ir beribė

Klausimas apie tai, ar turi pasaulis galą, ar ne yra vienas pagrindinių pasaulio supratimo klausimų. Bažnytininkai ir idealistai tvirtina, kad visata apibrėžta laike ir erdvėje. Idealistas Džinsas 1927 metais rašė, kad visatos ribos yra nuo mūsų 4 milijonų šviesos metų nuotolyje. Tačiau mokslas greit atmetė šį klaudingą supratimą. Jau 1929 metais astronomai stebėjo dangaus kūnus 140 milijonų šviesos metų nuotolyje. O šiuo metu stebimi kosminiai reiškiniai, kurie yra nuo mūsų iki milijardo šviesos metų nuotolyje.

Vienintelė teisinga yra marksistinė-lenininė pasaulėžiura, kuri pripažsta visatos begalybę ir amžinumą. Visatoje, be mūsų Galaktikos, yra begalinė daugybė kitų galaktikų – tokų pat žvaigždžių salų, kaip mūsų Galaktika. Šiuo metu astronomai žino dešimtys milijonų galaktikų. Atsrandant galingesniems teleskopams, bus išskeltas galaktikų pasaulio sandaro studijavimo klausimas.

Nežiūrint to, kad šiuo aikinių technikos pastekimai leidžia stebeti taip toli esančius kosminius reiškinius, astronominiams stebėjimams prieinama dalis pasaulio erdvės sudaro tik nežymią visatos dailelę. Vis nauji ir nauji pasauliai atsidengia prieš akis, bet kad ir kokiu galingu teleskopu apsiginkluotų žmogus, jis vis vien nesurastų visatos galo.

Visata neturi galo nei laike, nei erdvėje. Iš bet kurio

lo į visas šalis. Visata neturi nei formos, nei centro. Daugelio šimtmečių bėgyje „pasaulio centru“ klaudingai buvo laikoma Žemė, ant kurios mes gyvename. Nuo Koperniko laikų ilgą laiką buvo manoma, kad pasaulio centras yra Saulė. Dabar mokslininkams gerai yra žinoma, kad visata neturi ir negali turėti jokio centro.

Akademikas V. A. Ambarcumianas įrodė, kad ir mūsų laikais vyksta nauju žvaigždžių pasaulių susidarymas, kad žvaigždės atsiranda grūpėmis, asociacijomis. Planetų sistema, kaip nurodo akademikas O. J. Šmidtas ir kiti mokslininkai, atsirado iš materialinės duju-dulklių aplinkos, kažkada supusios Saulę, ji atsirado vieningo materijos vystymosi procese. Šis procesas yra visuotinis ir yra visose galaktikose.

Pasaulis egzistuoja kaip begalinis materijos vystymosi procesas. Materija amžina. Materijos išsaugojimo dėsnį atrado prieš 100 metų didysis rusų mokslininkas Michailas Vasiljevičius Lomonosovas. Priešakinis materialistinis mokslas žiūri į žvaigždžių pasaulį ne kaip į neveiksmingą susikapimą, pašmerktą atšalimui ir mirimui, o kaip į savotišką fabriką, nuolatos išmetantį į pasaulio erdvę savo produkcių duju pavidalu. Šitos dujos neišskaido be pėdsakų. Esant tam tikroms sąlygomis, jos gali virsti dulkiemis ištarnauti medžiaga tiems arba kitiems kosminiams kūnams susidaryti. Gamtoje vienuomet kas nors atsiranda ir vystosi, kas nors išsta ir atgyvena savo amžių. Pasaulis tuo pat metu ir begaliniai senas, ir amžinai jaunas.

Žemė palyginus su žvaigždėmis-milžinėmis yra tik mažytė „dulkelė“, bet ji kartu su kitomis tokiomis pat „dulkelėmis“ dalyvauja smarkiai mūsų Saulės bégime. Žmogus nepaprastai mažas, palyginti su kosmintois gigantais, čia netenka prasmės bet kurie palyginimai ir maštai. Tačiau apdovanojas protu, žmogus mintimis apžvelgia visą didybę, visą beribį gamtos įvairumą. Jis priverčia paklusti jam gamtos jėgas ir vis giliau pažista jos paslaptis. Žmogus perplaukia jūras ir vandenynus ir tūliai jų vandens gelmes; jis užkariaavo erdvę okeaną ir, lyg erelis, skrajoja mėlynuoje dangaus toliuose: jis prakasė gilius tunelius kalnuose, mintimis prasiskverbia į gilius Žemės gelmes ir net gi tolimų žvaigždžių gelmes. Žmogus savo genijumi prasiskverbė į atominio branduolio gelmes ir žvelgia toli už Paukščių takoribų.

Zmogaus pažinimas iš tikrųjų neturi ribų, kaip neturi ribų visata.

G. Aristovas

Tarptautinė apžvalga

Artėjant Ženevos pasitarimui

Keturios didžiosios valstybės – TSRS, JAV, Anglija ir Prancūzija – susitarė, kaip yra žinoma, kad liepos 18 d. Šveicarijos mieste Ženevoje įvykti šių valstybių vyriausybų vadovų pasitarimas. Tarybų Sajungos vyriausybės vadovas N. A. Bulganinas

birželio 21 d. pažymėjo, kad Tarybų Sajunga sutiko dalyvauti būsimame pasitarime, vadovaudamasi tuo, kad jos tikslas yra sumažinti tarptautinį įtempimą ir sustiprinti pasitikėjimą valstybių tarpe.

„Mes visomis jégomis stengsimės, – pasakė N. A. Bulganinas, – kad tas tikslas būtų pasiektas, ir tikimės, kad ir kiti šio Pasitarimo dalyviai sieks to paties.“

Žemės rutilio tautos su karščiausiu pritarimu sutiko žinią, kad Ženevoje šaukiamas keturių didžiųjų valstybių vyriausybų vadovų pasitarimas. Tautų lūkesčius ryškiai išreiškė savo kreipimėsi Pasaulinė Taikos Asambleja, kuri nesenai pasibaigė Suomijos sostinėje – Helsinkyje.

„Pirmą kartą per 10 metų, – sakoma kreipimėsi, – viešosios nuomonės pastangų dėka pasaulio suskilimo sąlygomis susitiks keturių didžiųjų valstybių vadovai. I juos deda viltis žmonija. Jų pirmoji pareiga įveikti savitarpių nepasitikėjimą“. Pasaulinė Taikos Asambleja, suvienijusi 68 šalių atstovus, sudarė tikrumą, kad, nepaisant gilių nesutarimų, nepaisant pažiūrų skirtingo, susitarimas dėl eilės svarbių klausimų gali būti pasiektas, ir jau šiandien daugelį problemų galima išspręsti derybų būdu.

Toks yra Ilaudės balsas. Taip dabar galvoja ir daugelis bešališkesnių buržuazinės stovyklos politinių veikėjų, dar kartą įsitikinus, kad Tarybų Sajunga nuosekliai vykdė politiką, siekdama sumažinti tarptautinį įtempimą ir užtikrinti šalių su skirtinėmis valstybinėmis ir vienuomeninėmis santvarkomis taikų sambūvį.

Tačiau pasaulyje yra jėgų, kurios nesuinteresuotas tuo, kad sumažėtų tarptautinis įtempimas, nes jis tam tikru mastu padeda joms pateisinti tautų aktivaizdoje ginklavimosi varžybās. Tos jėgos yra kapitalistinės monopolijos, kurios ginklavimosi varžybos duoda pašelusius pelnus.

Tokios yra imperialistinių monopolijų politikos šaknys. Monopolijos siekia, kad Vakarų valstybės veiktu Ženevoje „iš jėgos pozicijos“ ir pamégintų padiktuoti Tarybų

Sajungai savo sąlygas. Tam tikrų Vakarų sluoksnį atstovai reikalauja, pavyzdžiu, kad Vakarų valstybės iškeltu Ženevoje reikalavimą atkurti kapitalizmą Europos Ilaudės demokratijos šalyse ir šitaip suvienyti Vokietiją, kad ji taptų agresyvios Šiaurės Atlanto karietės sąjungos dalyve.

Tačiau tokios rūšies planai prieštarauja sveikam protui ir juos gali kelti tik tie, kuriems, priešingai taučiai, norėtusi sužlugdyti Ženevos pasitarimą, užkirsti kelią jo sėkmėi.

Tautos nori, kad būtų tinka, kad tarptautinės problemas būtų išspręstos derybomis. Jos deša į būsimą Ženevos pasitarimą dideles viltis ir laukia, kad jis užtikrins tarptautinio įtempimo sumažėjimą ir pasitikėjimo įsigalėjimą šalių tarpe.

Pasaulinės motinų kongresas

Ketvirtadienį, liepos 7 d., Lozanoje (Šveicarija) prasidėjo Pasaulinės motinų kongresas vaikams ginti, prieš karą, už nusiginklavimą ir tautų draugystę. Didžiausioje miesto salėje susirinko daugiau kaip 1.200 motinų, atvykus iš 70 visų pasaulio žemynų šalių tam, kad apgintų savo vaikų gyvybę. Kongresą atidarė prancūzė Eženė Koton – Tarptautinės demokratinės moterų federacijos pirmmininkė. „Taika – gyvenimas – vaikai!“ – su tokiu šūkiu vyksta kongresas.

Jau pats pasiruošimas kongresui tapo didingas moterų manfestacija vaikams ginti nuo naujo karo pavojaus. 77 šalių moterų organizacijos dareiškė, kad jos remia kongresą. Besiruošiant kongresui visur įvyko gausūs moterų susirinkimai ir mitingai, kurie pasmerkė politiką „iš jėgos pozicijos“ ir pareikalavo susitiprinti taiką.

Motinų kongrese dalyvauja moterys, atstovaujančios įvairiausių socialinius sluoksnius ir esančios įvairių politinių bei religinių įsitikinimų. Bet jas visas vienija dėdysis tikslas – apginti taiką, apginti vaikų laimę, apsaugoti juos nuo naujo karo baisumų. Tai pažymėdama, Tarptautinės demokratinės moterų federacijos vicepirmmininkė Dolores Ibaruri Bukarešto mitinge kalbėjo:

„Motinos meilė ir motinos sielvartas peržengia klasų barjerus ir teritorinių sienų barjerus, ragindamos viso pasaulio motinas bei moteris apginti taiką, gyvybę, kovoti prieš karo grėsmę“.

Lozanos motinų kongresas – naujas didelis indėlis į taikos išsaugojimo ir susitiprimo reikalą.

I. Artemovas

Perėjimas iš Vakarų Vokietijos į VDR

Bonus ministerijos pabėgelių reikalams atstovas spaudos konferencijoje pareiškė, kad pernai iš Vakarų Vokietijos į VDR perėjo 58 tūkstančiai žmonių. Faktiškai šis skaičius sudaro tik apie pusę žmonių, kurie 1954 metais persikelė iš Vakarų Vokietijos į VDR.

(TASS-ELTA).

**Redaktorius
L. RUDASEVSKIS**